

FREEK BINK WIL SCHAATSEN KOPEN

A. VAN HARTINGSVELDT

Freek Bink bekeek voor de zoveelste keer zijn schaatsen. Oude beestjes waren het, van vader gekregen. Opa had er nog op gereden, vroeger. Dat zou dan wel héél wat jaren geleden zijn. Freeks gezicht stond niet vrolijk.

„Mm, veel soeps is het niet meer,” mompelde hij.

„Ik doe ze niet meer aan ook, je rijdt gewoon voor schandaal met zulke ouwe dingen.”

De schaatsen leken hem spottend aan te kijken. Roestig waren de ijzers, kaal de blokken en rafelig de banden.

Vanmiddag had Freek er mee geschaatst, voor het eerst van dit jaar. Zo vrolijk en hoopvol was hij naar de ijsbaan getrokken. Heerlijk, racen over het gladde vlak, had hij gemeend.

Er was een gezellige drukte en bijna alle jongens van Freeks klas waren present.

Hij had snel zijn schaatsen willen aanbinden, om zo gauw mogelijk te kunnen meedoen aan de ijspret. En toen — nog vòòr hij ze aan had — was de pech al begonnen. „Knap!” zei z'n hakkeband, en brak. Gelukkig, dat hij wat touw in zijn zak had, nu kon hij zelf de zaak repareren. Maar de jongens waren al uitgezwierd, de

baan op, lang voor hij zijn eerste streek kon maken. Het rijden was hem niet meegevallen. De schaatsen glisten over het harde ijs, zo bòt waren ze. Hij schuifelde, glibberde, stoetelde als een die voor het eerst op schaatsen staat. En toen — met een harde smak — was hij op de grond gebonkt, midden tussen een troep kleine kinderen in. Die schaterden van de lach en haastig, met een rood hoofd, was Freek opgekrabbeld. Maar zijn hakkeband zat scheef en het leek wel of het linkerijzer losgeraakt was.

Kees van Dam, Freeks beste vriend was aan komen suizen om hem te zoeken. Met een scherp gekras remde hij af. „Waar blijf je toch jò, we zijn allemaal al op de middenbaan. Daar is het zo fijn zeg, we spelen tikkertje op de schaats. Reusachtig gaat het. Kom nou, Freek, doe nou mee!”

„Ja, ik kom zó hoor, mijn schaats.... eh.... ik moet even overbinden, het spul zit niet goed.”

Kees had geduldig gewacht, belangstellend toekijkend naar Freeks schaatsen. Hij had er niets kwaads van gezegd, maar in zijn ogen had Freek de minachting wel gelezen. En stotterend had hij gemompeld: „’t Zijn nog beste schaatsen, zie je, maar.... eh.... ze lijken wel een beetje bot.”

Kees had gezegd: „Hier zeg, voel mijn ijzers eens! Scherp, hè! Jò, ze zijn zo scherp als een scheermes. Ze snijden in het hardste ijs, alsof het boter is.”

„Ja, ja, lekkere schaatsen zijn dat, zeg, mooie dingen. Ze zijn zeker nieuw?” had Freek geantwoord. Er was bewondering in zijn stem, toen hij dat zei.

„Lèkkere schaatsen?! Zeg maar gerust pràchtschaatsen!”, riep Kees opgewonden. „Ik kan er alles mee doen, man, wat ik wil, ze lopen als een veertje, zo licht. Kijk es even, hoe ik er op draai!” En met lenige bewegingen zwierde Kees om zijn vriend heen.

„Dàt is nog eens rijden, hè, zó kun je het niet op zúlke schaatsen als jij hebt.”

Kees was neergeknield bij Freek en had gezegd: „Bij Van Woerden in de winkel, dààr liggen pas schaatsen, man, pràchtdingen! Tien gulden kosten ze, de mijne komen er ook vandaan. Moet je maar eens kijken, als je er straks langs komt! Nou, ik gà vast hoor, ’t is zo fijn, daar op de middenbaan! Kom je dan gauw?”

Vrolijk was hij weggezwierd over het gladde ijs, sierlijk en gemakkelijk als een ranke vogel. Ja, Freek had het wel gezien: die schaat-

sen van Kees waren reusachtig. Wàt een verschil met zijn krabbe-laartjes.

Maar Kees' vader behoefde niet op vier rijksdaalders te zien. Die was niet voor niets dokter. Kees kon wel twee paar schaatsen krijgen, als het moest.

Nee, dan was het bij de familie Bink anders gesteld. Vader zou zeggen: „Nog in geen tien jaar, jongen, en zeur d'r nu maar niet langer over, want moeder en ik zijn al lang blij, als we in deze dure tijd de eindjes aan elkaar kunnen knopen.”

Freek had een poosje geprobeerd te rijden, maar het was voor hem geen plezier geworden. Hij stumperde een paar keren de kleine baan rond, want met de andere jongens meedoen kon hij helemaal niet. Nee, een leuke middag werd het niet voor hem.

Toen waren er een paar jongens gekomen — Freek kènde ze wel, echte opscheppers — die gingen naar hem staan wijzen. Spottend riepen ze: „Hé zeg, moet je die daar zien krukken. Wereldkampioen hardrijden, ha-ha-ha! Wat een rare schaatsen zeg, het lijken wel kachelhoutjes, waar hij op staat!”

En een paar meisjes — echte nuffen — hadden hem gichelend nagekeken, toen hij woedend wegkraste.

Met wilde rukken bond hij zijn schaatsen af. Toen hij nog even omkeek, zag hij de opscheppers op hun mooie schaatsen weg-zweven over het ijs. Ze lachten en joelden en stoeiden.

Ook de meisjes gingen weer een lekker baantje rijden, nog nageichelend om zijn gekruk.

O, al dat gelach en gejoel en gestoei op het ijs, Freek haatte het op dat ogenblik.

Moest dan iedereen plezier hebben deze middag en alleen hij niet? Hij had zijn schaatsen uitgeschopt en was naar huis gesjokt, met bittere wrok in het hart. Thuis smeed hij ze, alsof het oud roest was, in een hoek en ging een boek lezen.

Maar de letters dānsten hem voor de ogen, en wat er in het boek stond, zag hij niet eens.

Moeder had gezegd: „Ben je nù al terug, jongen? Ik dacht dat je nog hoog en breed op het ijs zat. Was Kees dan niet op de baan?”

Freek had gemompeld: „Och, die snèrtschaatsen. Prutsdingen zijn het, je kan er geen fatsoenlijke streek mee maken. Kees, diè kon tenminste rijden, die had nieuwe. Maar ik? Oude lorren zijn het.”

„Nou, nou,” suste moeder, „zò erg zal het toch niet zijn, Freek? Je vader zegt zelf. . . .”

„Och, vader, die zou op deze ouderwetse dingen ook niet meer willen rijden. Wie rijdt er nou nog op krùlschaatsen. Ze lachen je allemaal uit. Nee, ik blijf maar thuis, 'k vind er zó niks aan.”

Freek klapte zijn boek dicht. Van lezen kwam toch niets. Hij had zijn hoofd er niet bij. Hij ging naar de schuur, om nog eens zijn schaatsen te bekijken. Toen vader thuiskwam, had hij gezegd: „Laat mij die schaatsen eens zien, Freek; ik wil eens weten, wat er aan mankeert.” Vader had ze betast, bekeken met één oog langs de snede en had gezegd: „Zal ik jou eens wat zeggen jongen? Deze schaatsen zijn van prima kwaliteit. Zulk staal kóóp je tegenwoordig niet meer.”

„Poeh! Ze zien er nogal mooi uit,” mopperde Freek. „Moet je die van Kees zien, die blinken van nieuwhheid.”

„Juist,” antwoordde vader, „en daar vergaap jij je aan, jongen. Als de schaatsen mooi blinken en goed in de vernis zitten, dan denk jij dat de kwaliteit ook best is. Maar als ik zeg dat deze oude rijders van prima staal zijn, dan geloof je mij niet. Dan denk je: vader is een ouderwetse man, die heeft daar geen verstand van. Maar ik denk er niet over, om jou tien gulden te geven voor een paar nieuwe en deze weg te gooien. De krullen zaag ik er af en morgen laat ik ze slijpen, dan zijn ze weer best. En als de jongens je willen uitlachen, nou, láát ze dan maar.”

Daarmee was voor vader de zaak afgedaan. Mokkend ging Freek de schaatsen naar de schuur brengen.

„Bah, je mag hier nooit iets. Bij Kees van Dam thuis kan alles. Maar hier! . . . En bij Van Woerden in de etalage liggen de prachtigste schaatsen. Hè, had ik maar één briefje van tien. Dan zou ik. . . .”

Moeder zei: „Weet je wat, Kees, ga jij nu eerst eens naar de kapper. Dat kan nog net vóór het eten. Je hebt een pruik als een wilde bok. Het zal nu niet zo erg druk zijn bij Van Santen. Hier heb je twee kwartjes.”

Freek ging. Hij was blij, dat hij nu even weg kon.

Bij Van Santen stond het blauw van de tabaksrook.

Drie mannen zaten te wachten, één werd juist geschoren en geknipt. De mannen praatten druk. Luid klonk hun gelach op, als er een ruwe grap werd gemaakt.

Freek ging in een hoekje zitten en wachtte zijn beurt af. Het kon nog wel even duren, eer die vier klaar waren.

„Zo kameraad, moet jij ook geschoren worden?” informeerde een der mannen. Het was Nelis Kaper, een grote, grove kerel.

Hij draaide zich naar Freek en deed een geweldige haal aan zijn sigaar.

„Laat mij het prikkeldraad eens zien? — Ja, Van Santen, dat moet er nodig af, man, hij is zo ruig als een fles. Maar op z'n Amerikaans hoor, op z'n Amerikaans, ha-ha-ha! En nawrijven met wat baardolie, ha-ha-ha! Laat hij maar eerst gaan, wij hebben geen haast!”

Nelis gaf een knipoogje naar de andere mannen en vervolgde: „Ben jij niet een jongen van Stam aan de Holleweg? Je weet wel, de zoon van die oude Stam?”

„Nee,” antwoordde Freek, „nee, die ken ik niet. Wij wonen niet aan de Holleweg. Ik heet Freek Bink.” Hij had er geen erg in, dat de mannen hem voor de mal wilden houden.

Nelis knikte. Een diepe rimpel kwam in zijn voorhoofd. „Juist, juist, nu weet ik het weer. Ik dacht al: op wie lijkt die jongen toch. Nee maar, nu je het zegt zie ik het duidelijk. Precies z'n vader, mannen.”

De mannen, met grinnikende snuiten, knikten. Zij kenden Nelis wel. Er zou nog wel meer komen.

Nelis zette een ernstig gezicht. Hij zei: „Zeg jongen, als ik mij goed herinner, dan moet jij toch een oom hebben, die met een timmerman getrouwd is? Waar woont die tegenwoordig?”

Freek peinsde. . . . peinsde. . . .

Met gnuivende gezichten zaten de mannen te wachten op zijn antwoord. In hun ogen vonkte de pret.

„Nou?” informeerde Nelis, „je hebt toch een oom, die met een timmerman getrouwd is?”

„Eh. . . . nee, nee een timmerman niet, wèl een mètselaar,” antwoordde Freek. „Dat is mijn oom Cor.”

„Ha-ha-ha-ha-ha!” De mannen schaterden het uit om de onnozele Freek, die er zo domweg inliep. Nelis sloeg zich op de knieën van plezier.

„Nee maar mannen, is-ie goed? Ha-ha-ha, zijn oom Cor, de metselaar. Jongen, jongen, wat ben jij nog een groentje.”

Toen begreep Freek, dat de mannen hem op de hak genomen hadden. Hij schaamde zich over zijn eigen domheid. Bah, die nare

kerels met hun flauwe grappen. Vlug pakte hij een krant van het tafeltje, om zijn rode hoofd achter te verbergen.

De mannen praatten weer door. Zij schenen Freek te hebben vergeten.

Freek — in zijn hoekje — las niet. Zijn gedachten zwierven als vanzelf weer terug naar de schaatsen. Jammer toch, dat hij geen geld had voor een paar nieuwe.

„Maar op die oude ga ik niet meer,” mompelde hij. „Dan lachen ze me weer uit, op de baan. Was ik maar rijk. Dan wist ik het wel, nou! 'k Zal straks toch es bij Van Woerden voor de etalage gaan kijken. Kijken kost niks.”

Opeens hoorde hij een der mannen zeggen: „En Nelis, hoe gaat het tegenwoordig met de verdienste, man? 't Valt zeker niet mee, om in de winter een boterham te verdienen? Of gaat het nogal?” Nelis lachte luid.

„Ha-ha-ha, of het nogal gáát, vraagt-ie. Natuurlijk, man, heb met Nelis maar geen medelijden hoor. Die vindt zijn weg wel, ha-ha-ha! Een stuk of tien dunne koperdraadjes kosten bijna niets. Daarmee verdien ik op één donkere avond in het bos meer, dan jullie in een hele dag, ha-ha-ha! Maar je moet dūrven, hè, je moet niet bang zijn. Een daalder per stuk brengen ze op, wat zeg je d'r van? Je kunt er niet gemakkelijker aankomen. Ze lopen vanzelf in de lus, ha-ha-ha! Ik hoef ze d'r alleen maar uit te halen.”

„Ja, maar de boswachter. . . . ?” opperde Van Santen, „is dat niet een beetje geváárlijk, Nelis? Wild stropen is streng verboden. Als hij je te pakken krijgt, dan is het niet best.”

„Mij krijgen ze niet te pakken!” blufte Nelis. „Daar zal ik wel voor zorgen. En de boswachter, nou, die lap ik aan m'n laars. Ik weet, dat hij om tien uur de ronde doet, en daar houd ik natuurlijk rekening mee. Wat dacht je, Nelis tippelt zo maar niet in de val. Nee, maak je heus geen zorgen om mij, ik weet mijn weetje, ha-ha-ha! Maar mondje dicht hè, mondje dicht.”

Eén der mannen vroeg: „Zijn de konijnen zó duur tegenwoordig, Nelis? Ik dacht dat wilde konijntjes maar klein van stuk zijn.”

„Ja, gróót zijn ze niet. Maar ik verkoop niet alleen de bout. Ook de huiden brengen in de winter flink wat op. Zo snijdt het mes van twee kanten, snap je? Is-ie goed, of niet? Ha-ha-ha!”

„En aan wie verkoop je ze dan, Nelis?”

„O, er zijn liefhebbers genoeg, iedereen lust wel een mals boutje.

En Bruin, de poelier wil ze wàt graag hebben.”

Freek — achter zijn krant — had de oren gespitst. Daar had hij opeens ongewild iets gehoord. . . . iets, dat hem het bloed naar de wangen joeg.

Eén gulden vijftig per stuk, dat was niet mis. Freek wist, dat Nelis een echte wildstroker was. Iedereen in het dorp wist dat. Hij had er al eens voor in de gevangenis gezeten, zelfs.

„Brrr, in de gevangenis, dat is heel erg, hoor,” dacht Freek. „Ik zou niet graag. . . .”

„Maar een daalder per stuk bij de poelier. . . . Hè, ik wou dat ik een stuk of zes van die konijntjes had. Dan wist ik het wel.”

Plotseling veerde hij op. Een mooie gedachte kwam bij hem op. „Wat Nelis kan, dat kan ik óók,” mompelde hij. „Als ik er zeven heb, dan ben ik klaar. Vader heeft nog een hele rol koperdraad, daar knip ik wel een paar eindjes af. En konijnenpaadjes, nou, die weet ik genoeg in het bos. Ik ga vanavond nog. . . .”

„Nelis, je bent aan de beurt,” riep Van Santen, de stoelzitting omklappend.

„Nee, eerst de kleine metselaar,” antwoordde Nelis. „Ik heb nog àl de tijd, voordat het donker is, ha-ha-ha! — Ja, ga jij maar, kleine man. Maar niet voor luistervink spelen hoor, pas op. Kleine jongens en boswachters moeten niet te veel weten, ha-ha-ha! Is-ie goed, mannen, is-ie goed? Laat Nelis maar schuiven, die weet zijn weetje wel!”

’t Was gevaarlijk, bar geváarlijk, wat Freek ging doen. Hij wist het wel, en eigenlijk was hij liever thuisgebleven. Maar die schaatsen, die prachtige blinkende schaatsen bij Van Woerden in de etalage! Hij zag zich al, zwierend over de baan, net als Kees, net als al de anderen. ’t Was niet goed, wat hij ging doen, eerlijk gezegd was het diefstal.

„Och kom, niet zeuren nou,” mompelde hij, „d’r zijn nog konijnen genoeg op de wereld. Bruin verkoopt konijnen en fazanten en patrijzen bij de vleet. Die komen daar ook niet uit zichzelf naar toe wandelen.

De boswachter kan gemakkelijk zeggen: het zijn mijn konijnen. Maar wie maakt dat eigenlijk uit? En Nelis. . . . Nelis stroopt toch ook? Nou dan!”

Freek voelde eens onder zijn blouse. Ja, ze zaten er nog. Tien

strikken had hij gemaakt, daarstraks, toen hij bij Van Santen vandaan kwam. 't Was een werkje van niks geweest.

Moeder had nog gevraagd, waar hij heenging, maar hij had gezegd: „Even naar Kees, ik ben zó terug.” Ze moest het eens weten. Freek naderde het bos. Brrr, wat was het daar stil. En het werd zo donker. Als de boswachter nu eens kwam? Als hij nu eens merkte, dat hij hier met tien konijnenstrikken rondliep?

„Nee, daaraan niet denken nu,” mompelde Freek. „Het gaat om een paar nieuwe schaatsen, en daar moet je wat voor over hebben.”

Hij liep een paar laantjes door, luisterde soms of er iemand aankwam.

„Ach welnee, bangerd, wie komt er nou in het bos bij avond?”

Moedig stapte hij weer verder.

„Welnee, niet kinderachtig zijn, niemand ziet het.”

Opeens knapte een dorre tak onder zijn voet. Luid klonk het gekraak in de stilte.

Verschrikt stond Freek stil. Zijn hart bonsde.

„Ezel!” schold hij zichzelf. „Je zou alles verraden door je onvoorzichtigheid.”

Het bleef stil. Alleen de wind deed zacht de boomtoppen wiegelen.

Behoedzaam ging Freek verder.

„Wat kan mij het schelen, ze maken me niks,” dacht hij. „Ik lijk wel een kleine jongen, om zo schrikachtig te zijn.”

Bij een boswalleetje bleef hij staan. Hier was duidelijk een konijnenpaadje te zien.

Bij een struik bukte Freek zich, om de eerste strik op te hangen. Scherp luisterde hij, maar alles bleef stil. Toen bond hij het koperdraad aan een tak. De lus hing nu een klein eindje van de grond af, recht boven het smalle paadje.

„Prachtig, prachtig,” mompelde hij. „Je kunt de strik bijna niet zien. Ik mag wel goed onthouden waar het is, anders kan ik mijn eigen strikken niet meer terugvinden morgen.

Als ik ze alle tien uithang, heb ik er morgen toch minstens vier. Dan ben ik in twee keer klaar. Tjonge, was het maar vast zover.”

Freek brak een klein takje van de struik, om de plaats te onthouden en sloop verder. Er waren konijnenpaadjes genoeg. In een kwartier had hij al zijn strikken uitgehangen.

„Ziezo, laat langoor nu maar komen,” lachte hij, „Bruin weet er wel weg mee.”

Toen haastte hij zich naar huis.

Kees van Dam had een fijne middag gehad. Het ijs was prachtig en hij had heerlijk gereden. Kees kòn goed rijden, net als zijn vader. Heerlijk was het geweest, héerlijk! O, er was niets fijner dan schaatsenrijden op een mooie winterdag. De middag was omgevlógen. Toen had hij opeens met schrik bemerkt, dat het al bijna donker was. De meeste mensen waren al naar huis. Een mijnheer vertelde hem, dat het tien voor halfzes was.

„Tien voor halfzes? Maar dan moet ik nodig weg!”

De mijnheer glimlachte. Hij zei: „Ja jongen, zo'n middag op het ijs is om, vóór je er erg in hebt.”

Vlug bond Kees zijn schaatsen af en stapte van het ijs. Hè, hij was stijf in zijn benen nu. Dat kwam van het ongewone, natuurlijk. En honger dat hij had, hóngér! Hij zou wel tien boterhammen opkunnen. Wel twáálf!

Kees ging de straatweg langs. Dat was de kortste weg naar huis. Zijn schaatsen bengelden hem op de rug. Toen, bij de Sparrenlaan zag hij een jongen aankomen. Wat liep die jongen vlug; 't leek wel of hij bang was dat er iemand achter hem aankwam. Maar opeens zàg Kees het. 't Was Freek Bink.

„Hé, Freek, hallo! Wat heb jij een haast, ben je bang voor spoken?” Freek schrok van die plotselinge stem.

O gelukkig, 't was Kees maar.

„Wat moest jij in het bos?” informeerde Kees verwonderd.

„Ik? O, ik... eh.... ik was even gaan.... gaan wandelen,” antwoordde Freek verward. Er was onrust in zijn stem. Zou Kees soms gezien hebben....?

„Gaan wàndelen? In je ééntje? Was je dan al van het ijs af?”

„Ja, mijn schaatsen, zie je, die waren zo bot. Ik kon er tòch niet op rijden. Toen ben ik maar vast naar huis gegaan.”

Kees knikte. Hij had het vanmiddag wel gezien, met die schaatsen van Freek was het niet veel meer. Hij vroeg: „Ben je nog bij Van Woerden geweest? Heb je daar al die schaatsen zien liggen? Prachtige, hè? Vraag of je dáár een paar mag kopen, jò, dan kan je tenminste morgen ook meedoen.”

„Ja, maar ze kosten tien gulden. Zoveel geld heb ik niet. Jij denkt zeker, dat dat zó maar gaat.”

Kees zweeg. Hij begreep het best. Hij vond het jammer voor Freek. Opeens klaarde zijn gezicht op.

„Freek, ik weet wat moois. Er moeten thuis nog een paar schaatsen

liggen van mijn zuster Lies. Ze zijn niet nieuw meer natuurlijk, maar ze rijden toch nog bèst. Die kan je wel lenen, zolang. Lies is toch niet thuis. En moeder vindt het vast goed. 'k Zal het direct vragen, dan breng ik ze vanavond nog wel even."

Freek keek zijn vriend aan. Dàt was reusachtig van Kees. Zou hij dan tòch nog een paar goede schaatsen krijgen, waar je echt lekker op rijden kon? Ja, maar. . . . maar zulke mooie als Kees zèlf had, zouden het natuurlijk niet zijn. Anders had die ze wel zèlf genomen. Enne. . . . en ook zouden het zijn eigen schaatsen niet zijn. Ze zouden maar geléénd blijven. . . .

Tòch was het aardig van Kees, om aan hem te denken. Zou hij het vertellen, het geheim? Kees was immers zijn vriend. Hij zou het niet verraden, vast niet.

Freek mompelde: „Maar dat hoeft niet hoor, Kees, want ik heb. . . . ik. . . . eh kan. . . . misschien kan ik toch wel. . . .”

Hij kreeg een kleur, nu hij het geheim zou gaan vertellen. Hij durfde bijna niet.

„Nee,” dacht hij opeens, „nee, ik zeg het niet. Nòg niet, het is te geváárlijk. Mòrgen misschien, als ik wat gevangen heb.”

Verwonderd keek Kees hem aan.

„Krijg je dan tòch een paar nieuwe? En ik dacht. . . .”

„Ja. . . . eh. . . . nee, ik eh. . . . ik zal weleens zien,” stotterde Freek. Verward wendde hij het hoofd af.

„Je bent een rare snijboon,” lachte Kees. „Enfin, ik zal ze vanavond toch maar even komen brengen, dan heb je in ieder geval morgen schaatsen. Doe je dan mee met ons, zeg, 't was zo leuk vanmiddag, ja?”

„Ja. . . . eh. . . . ja hoor, natuurlijk,” antwoordde Freek, haastig voortstappend. Hij hoopte maar, dat Kees niets gemerkt had van zijn verwarring.

„Nou, bonjour hoor, tot morgen, ik moet deze straat in,” groette hij.

„Tot vanavond!” lachte Kees, „ben je dat nòu al vergeten? Je lijkt wel een verstrooide professor.”

„O. . . . eh. . . . ja, nou, dag hoor, tot ziens.”

Zo was de onrust in Freeks hart begonnen.

't Werd geen prèttige avond voor Freek. Zijn mooie plan scheen zo aardig te gelukken.

De strikken hingen prachtig, geen konijntje kon daar langs gaan, of het moest er in lopen.

Niemand had er iets van gemerkt, en morgen. . . . morgen!

Een boswachter had hij niet gezien; vader en moeder meenden dat hij even naar Kees geweest was, het kon niet beter.

Morgen zou hij zijn eerste guldens kunnen krijgen bij Bruin, de poelier.

Misschien had hij wel zó'n goede vangst, dat er ineens genoeg was voor de schaatsen. In de schuur lag een jutezak gereed, om de beesten in te stoppen. Hij verlangde er nu al naar.

's Middags na schooltijd zou hij eens gaan kijken in het bos. Zo onopvallend mogelijk natuurlijk, net alsof hij daar zo maar liep. Dan langs het boswalletje gaan, stilletjes wegduiken, de strik naar zich toetrekken en. . . . ja, ja, ja, er zit er een in, dat is de éérste vangst! Dan vlug het konijn in de zak laten glijden, de strik weer uithangen, en zó, vlug, alle koperdraden langsgaan. Dan met rijke buit naar Bruin, die er veel geld voor zou geven. Wie weet, misschien wel twaalf gulden.

En dan. . . . de schaatsen! De prachtige, blinkende, splinternieuwe schaatsen bij Van Woerden kopen.

Ja, het leek allemaal heel mooi te gaan. Maar in het hart van Freek groeide een onrust, die er eerst niet was.

Een brandende, bevende onrust.

Die was al begonnen, toen Kees zo onverwacht voor hem stond bij de Sparrenlaan. Toen hij vroeg: „Wat moest jij daar in het bos?”

Die was er al, toen hij sluipend langs het walletje ging, om zijn strikken uit te hangen. Of nee, eigenlijk was die onrust er al geweest in de kapperswinkel bij Van Santen, toen hij het mooie plan bedacht om zelf konijnen te vangen.

Het was er die avond niet beter op geworden. Hij was véél te laat thuisgekomen.

Moeder had gezegd: „Wat heb je een kleur, jongen. Je bent zo laat, wij zijn al lang aan het eten.”

Verschrikt had hij gemompeld: „O, dat is. . . . eh. . . . dat komt van de kou, moe.”

En vader had hem zo eigenaardig aangekeken, zo opmerkzaam. Toen had hij nog veel meer kleur gekregen. Hij had maar gauw gebeden en een grote hap brood genomen.

Na het eten was hij weer in zijn boek gaan lezen. Maar het boeide

hem niet. De letters dansten hem voor de ogen. En het was, of op de witte bladzijden allemaal grijze konijnekopjes met bange oogjes hem verwijtend aanstaarden. Gelukkig, dat Kees nog gekomen was met de schaatsen van Lies.

Freek was vroeg naar bed gegaan, die avond. Hij was moe, zei hij, rozig van het ijs. Maar toen hij huiverend tussen de koude lakens kroop, had hij vergeten zijn avondgebed te doen. En in het donker van de slaapkamer zag hij al maar bos voor zich. Kreupelhout, met valse strikken er aan. Toen kwam daar een konijntje aanhuppelen, een lief, mollig diertje. Het ging op zijn achterpootjes zitten, de lepeltjes luisterend omhoog, nieuwsgierig rondkijkend met de grote ronde oogjes. Maar het diertje zag de listig opgehangen koperdraad niet. Argeloos huppelde het verder. Toen gleed geniepig de wrede draad om het konijnekopje; Freek zag, hoe de lus zich sloot om het tere halsje. Hij wilde opspringen en het kleine ding grijpen in zijn sterke hand. Maar hij kòn niet, het was, alsof hij zèlf in een strik verward zat. Freek kon alleen maar kijken. . . . Hij zag iets verschrikkelijks. Het diertje, in dodelijke angst, vocht wild tegen de onzichtbare, wurgende lus. Het trok. . . . trok de draad àl stijver aan, àl benauwender.

Hij zag het met uitpuilende oogjes zich wentelen op de aarde, buiteland in bange doodstrijd. Hij zag het sidderende lichaampje neerliggen tegen de boswal, om dan nog één keer hoog op te springen, in een laatste, woeste stuiptrekking. Tot het neersloeg tegen de grond, slap, roerloos voor altijd, met gebroken oogjes. Hij wilde zijn armen uitstrekken om het diertje te redden van de wrede worging. Maar hij kòn niet, hij was zèlf als verlamd. Met een benauwd gekreun schokte hij wakker. Hij had het zo heet in bed, hij pufte van de warmte. Toen merkte hij dat het een droom geweest was.

Freek sloeg de dekens van zich af. Door de koelte kwam hij weer tot zichzelf.

Hij ging naar het vage sterrenlicht door het raam liggen kijken, trok tòch het dek weer over zich heen.

Heel hoog zag hij de Poolster flonkeren aan de ijle lucht. Maar haar schittering vervaagde door het lange kijken, en het was, of opeens het hoofd van de boswachter gluurde door dat kleine raam. Het barse hoofd, met de donkere ogen en de grote snor.

Freek huiverde.

En de boswachter gromde hem toe: „Ha, mannetje, nou hèb ik je, hè. Jij laffe konijntjes-moordenaar! Jij lelijke stroper! Ik heb het wel gezien, hoor, al dacht je van niet. Dat had je niet gedacht, hè, dappere jager. Als ik jòu nu eens een draad om je hals deed, hè, zo'n valse, snijdende koperdraad, en als ik die dan eens flink hard aantrok, kijk, zó, dat je bijna stikte, hoe zou jij dat vinden, misse-lijke lafaard? Kom hier, zeg ik je, kom hier, dan zal ik. . . .”

Toen was daar plotseling het hoofd van Nelis naast de boswachter. Hij grijnsde, Nelis de Kaper.

„Ha-ha-ha!” spotlachte hij, „is-ie goed, boswachter, is-ie goed? Kleine jongens moeten niet voor luistervink spelen, ha-ha-ha! Maar nou ga je de gevangenis in, metselaartje, reken maar. Net, als Nelis zelf vroeger, ha-ha-ha!”

„Nee, nee!” kreunde hij, „nee, dàt niet!”

Wild sloeg hij om zich heen, merkte opeens dat hij in zijn bed lag. O gelukkig, het was niet ècht gebeurd. 't Was maar een bange droom.

't Kwam àl van de onrust in zijn hart. Freek stapte zijn bed uit, om een slok water te drinken. Toen ging hij liggen denken aan *mooie* dingen. Dat zou vast helpen. Hij dacht terug aan wat er op school gebeurd was, die dag. Aan het taalschrift, waarin hij zo mooi geschreven had. Aan de fijne aardrijkskundeles over Griekenland. Aan de mooie verzen, die ze gezongen hadden. Kerstverzen, voor het heerlijk geboortefeest, dat ze binnenkort zouden vieren. En hij hoorde weer de mooie melodie van het oude lied:

„O Kerstnacht, schoner dan de dagen!
Hoe kan Herodes 't licht verdragen.”

Wat klonk het prachtig in de stilte. Dat had Herodes zèlf eens moeten horen. Dan had hij vast dat verschrikkelijke in Bethlehem niet gedaan. En opeens hoorde hij weer meesters bewogen stem vertellen over de kindermoord in Bethlehem. Over Herodes' wreedheid tegen de weerloze, kleine kinderen. Over Gods wijsheid, die het kindeke Jezus redde uit het gevaar. En opeens voelde hij weer in zich opkomen de blijdschap om de redding van het Kind in de stal. En de toorn om de laffe, wrede koning Herodes, de moordenaar.

Maar. . . . maar hij zèlf dan? Was hij zelf niet een even grote lafaard? Een even grote wreedaard. . . . voor weerloze diertjes?

Was hij niet net zo'n slechtaard als Herodes?

„Nee, nee, niet denken daaraan,” mompelde hij. „Dieren zijn toch geen mensen? Ik.... eh.... ik zal morgen wel es zien.” En vlug begon hij een ander Kerstlied te neuriën: „Stille nacht, heilige nacht.”

Maar bij de tweede regel brak het al af. Het klonk niet zuiver, niet ècht. Het klonk vals en onoprecht.

Freek draaide zich om en om. Lang lag hij nog wakker. Maar eindelijk — eindelijk worstelde hij zich toch in slaap. Soms schokte hij nog na, of brabbelde onverstaanbare woorden.

't Kwam àl van de onrust in zijn hart.

Als het licht van de dag de duistere nacht verdrijft, dan glijdt ook meestal de bangheid van ons af. Dan is het net of die angst en onrust er nooit geweest zijn. Dan gaan we weer gewoon verder, alsof er niets gebeurd is.

Zo was het ook met Freek Bink.

Toen het dag werd, lachte hij om zijn onrust van gisteravond.

„Kinderachtigheid,” mompelde hij, „wie is er nou bang voor een rare droom? Dromen zijn bedrog.”

Hij ging naar school en speelde, alsof er niets bijzonders gebeurd was. Er wàs immers niets bijzonders?

Maar toch.... soms onder het spelen stond hij opeens even stil, staarde in de verte, alsof hij daar iets zocht.

Soms, onder de les, vergat hij al zijn schoolwerk, en dwaalden zijn ogen uit het raam. Wat duurde deze dag lang. Kwam er dan nooit een eind aan?

Eindelijk ging de schoolbel en liet mijnheer opbergen. Hij dankte voor het werk, dat ze hadden mogen doen en liet de klas uitgaan.

Toen stormden de kinderen naar buiten.

Naar het ijs!

Kees van Dam trok Freek aan zijn mouw.

„Ik ga vlug mijn schaatsen halen, kom jij dan ook? Dan gaan we weer tikkertje spelen, net als gisteren, dat is zo leuk, jò!”

„Ja, ja, gá jij maar vast,” antwoordde Freek. „Ik kom wel, hoor.” Maar hij wist, dat zijn belofte een leugen was. Hij wist, dat hij niet zou komen vanmiddag.

Thuis scharrelde Freek nog een poosje rond. 't Was toch wel moeilijk, nu het ècht ging gebeuren. 't Was geváárlijk. Freek

treuzelde zo lang mogelijk. Het moest eerst wat donkerder zijn. Maar moeder vroeg: „Moet je niet naar het ijs, Freek? Je hebt nu toch een paar beste schaatsen van Kees gekregen?”

„O.... eh.... ja moeder, ja, ik ga zó hoor. 'k Zal ze even halen in de schuur.”

Freek begreep, dat hij nu toch niet langer wachten kon. Hij greep de schaatsen van Lies en stopte meteen de jutezak onder zijn blouse.

„Kom je niet te laat thuis? Vóór het eten binnen zijn hoor!” riep moeder hem nog na.

„Ja moe!”

„Veel plezier hoor, jongen en wees voorzichtig op het ijs!”

Op een sukkeldrafje liep hij het grindpad af. De schaatsen smeed hij maar gauw achter een struik in de tuin. Die had hij nu tòch niet nodig.

Het donkerde al in het bos.

Zacht ruiste de wind door de bomen.

Voorzichtig sloop Freek de laantjes door, luisterend, spiedend naar alle kanten. Hij beefde, nu het er op aan kwam. Ieder ogenblik meende hij iets verdachts te horen. Dan bleef hij stilstaan en luisterde scherp. 't Was ook zo geheimzinnig in het bos, zo spookachtig.

Freek huiverde. Brrr, wat werd het koud. En toch.... toch had hij het óók warm. Het was zo vreemd stil hier, 't leek, of het bos hem vijandig aankeek.

Soms hoorde hij een tak knappen, of wild geritsel in de struiken. Dan glipte hij ademloos achter een boom en wachtte minuten lang in hevige spanning.

Was het een vogel, die daar ritselde....? Was het.... onraad? Behoedzaam schuifelde hij weer verder. Ginds was het boswallekje al, daar moesten zijn strikken hangen.

Zou er wat inzitten?

Vlug doorlopen maar, daar bij de boswal zat hij goed verscholen. Daar zou niemand hem kunnen zien.

Niemand?

„En de Here dan, die àlles ziet?” klonk opeens een stem in hem.

„Zou je voor Hèm kunnen wegkruipen, Freek? Dat kàn toch niet, jongen? Dat wéét je toch wel!”

Hè....? Was het moeders stem, die dit zei?

„Stil!.... Nee, natuurlijk niet! Dat kán immers niet. Nou niet bang zijn, niet zeuren....”

Met snelle pas stak Freek over, naar de boswal. Nog tien stappen moest hij doen.

Toen....

Stil es!.... Wat wàs dat daar?.... Klonk daar niet....?

Verschrikt stond hij stil, ademloos. Zijn knieën knikten. Hij had toch duidelijk een geluid gehoord. Een onderdrukt kuchen leek het wel.

Zou tòch iemand....?

Roerloos stond hij, ingespannen luisterend. Alles bleef stil. Zou het verbeelding geweest zijn? Hij hoorde nu niets. Alleen het bonken van zijn eigen hart, dàt hoorde hij duidelijk.

Toen klonk daar opeens in de verte de schelle kreet van een ekster. Tjuut-tjuut-tjuut-tjuut-tjuut! In snelle vlucht scheerde de bonte vogel over de boslaan, wegwiekend onder het duistere dennengroen. Tjuut-tjuut-tjuut-tjuut-tjuut!

„O gelukkig, gelukkig, ik heb me vergist. Het was maar een vogel. Hè, ik ben ook zo kinderachtig bang! Zo akelig schrikachtig!” Behoedzaam schreed hij nu verder, speurend naar een struik met een geknakte tak.

„Wacht es.... hier moet het zijn ongeveer. Een beetje naar links. Ja, kijk, hier is het, dit is het herkenningsteken aan de struik.” Snel hurkte Freek neer. Met trillende hand tastte hij naar de strik. Daar voelde hij de draad, rukte die naar zich toe....

Leeg!.... Leeg, jammer! De strik hing nog precies zo, als hij hem gisteren had uitgezet. Dat was een grote teleurstelling. Hij had zo vast gehoopt, dat er op dit mooie plekje wel een konijntje in zou lopen. Jammer was het, hoor. Freek rees overeind, teleurstelling in zijn ogen. Hij streek zich met de hand het zweet van het voorhoofd, en mompelde: „Zou ik het verkeerd gedaan hebben? Ik begrijp er niks van. Maar 'k heb er nog negen uitstaan, daar moet beslist wat inzitten.”

Gejaagd schonkelde hij langs de boswal, zoekend naar de tweede strik. Hij wrong zich langs de doornige braamtakken, zenuwachtig van de spanning.

„Waar hängt die tweede nou ook weer?”

Hij schuifelde naar links, speurde naar rechts.... hij zag niets.

„Ik heb hier toch beslist een tak afgeknakt, dat weet ik zeker,” mompelde hij. „Die moet duidelijk te zien zijn. — Of wacht es. . . . wacht es even, was het niet vlak bij een witte berkestam? Dan moet het nog iets verder zijn, geloof ik. Ik zal. . . .”

Plotseling zakte zijn mond open van verbazing. Zijn ogen werden groot van verrassing. Daar, vlak bij zijn voeten lag. . . .

„Ik hèb er een, ik hèb er een!” juichte hij. „Ik heb er tòch een, o, kijk eens, wat een grote! Wat een dikke!”

Een groot, grijs konijn lag uitgestrekt op het paadje. Freek liet zich op de knieën vallen, greep haastig naar de buit.

Toen hield hij in zijn handen het dode konijnelichaam. Het was slap en nog warm. Haastig, met bevende handen, begon Freek de koperdraad los te trekken. Maar dat viel niet mee. Het dier had zich de draad diep in de zachte hals getrokken. Zenuwachtig peuterde de jongen aan de scherpe draad:

„Los dan toch, los, akelig ding!”

Hij sneed zichzelf er mee in de hand. Maar hij merkte het niet eens. Hij wrikte, tròk! Het lukte, de lus werd wijder. Toen gleed de dode konijnekop uit de koperdraad, plofte neer op de grond. Snel greep Freek het dier bij de achterpoten, liet het verdwijnen in de jutezak. En om zijn mond trilde een triomfantelijke lach. Hij sloeg een pluk konijnenhaar van zijn mouw en slingerde de zak over zijn schouder.

„Wacht, laat ik eerst nog even in de laan kijken,” bedacht hij opeens. „Alles zal wel veilig zijn, maar je kunt tòch nooit weten.”

Behoedzaam sloop hij door het struikgewas, tot vlak bij het smalle bospad. Hij loerde voorzichtig naar alle kanten.

Toen, plots verstijfde hij van schrik. Bijna gaf hij een schreeuw van angst.

Daar in de kromming van de laan, op nog geen dertig meter afstand kwam iemand aanfietsen. Een man met een groen pak en een jagershoed op! De boswachter!

Freek kromp in elkaar, dodelijk verschrikt. Hij sprong achteruit, rende terug, in blinde vaart. Wild bonkte de zak met het dode konijn op zijn rug. Hij merkte het niet. Voort holde hij, voort, voort, in bevende angst. Weg van het grote gevaar, dat daar naderde in de boslaan.

Zou de boswachter hem gezien hebben? Zou hij hem achterna komen, hem grijpen?

O nee, dàt niet, dàt mocht niet gebeuren!

Woest brak hij door de taaie takken heen, struikelend, strompelend in zijn haast over knoestige boomwortels. Hijgend stoof hij voort: vlug, vlùg!

Als hij maar over het walletje kon komen, vóór de boswachter er was! . . . Als hij zich maar op tijd kon verschuilen, in de diepe, droge greppel! . . .

Freek jachtte door de struiken, alsof sterke, onzichtbare handen reeds vlak achter hem waren om hem te grijpen.

Een uitstekende twijg zwiepte hem in het gezicht, hij voelde het nauwelijks.

Een doorntak ritste een winkelhaak in zijn jas, hij merkte het niet. Voort holde hij, in hevige angst.

„Als ik nu . . . als ik nu maar op tijd weg ben,” hijgde hij, de boswal opsnellend.

Hij wilde een verre sprong doen, wègduiken in de veilige diepte van de greppel . . .

Maar opeens . . . opeens werd zijn éne voet gegrepen! Vastgehouden, in een pijnlijke ruk.

Hij gaf een schorre kreet, smakte neer, languit op de grond. Zijn hoofd sloeg tegen iets hards aan, zijn knie bonkte op een boomknoest. Een ogenblik lag hij roerloos, duizelend, de jutezak naast zich. Toen won de angst het weer van de pijn. Hij rukte met zijn been, om zich te bevrijden van het geheimzinnige, dat hem vasthield. Maar daardoor sneed de pijn zo fel in zijn been, dat hij het bijna uitgilde.

Met inspanning van alle krachten schoof hij zich onder een afhappende braamstruik, wrong zijn lijf zo diep mogelijk in de greppel weg.

Toen wachtte hij roerloos, met wild kloppend hart af. En plots, in zo grote angst, was daar in zijn hart een gebed. Een geluidloze kreet om vergeving. Want opeens wist hij het: o, wat hij gedaan had, was zonde. Valse zonde tegen Gods heiligheid.

Stiekeme zonde tegen vaders en moeders vertrouwen. O, hij had het àl de tijd geweten. Zijn onrustig hart had het hem gezegd. Nu bracht de nood hem tot gebed. „Here, o, Here, ik . . . ik ben zo slecht, zo slecht!”

Er kraakten takken, vlak bij. Freek sidderde. Nòg dieper drukte hij zich in de greppel weg.

O, nu zou. . . . nu zou. . . .

„Ik heb het verdiend, ik heb het verdiend, als hij me ontdekt,” flitste het door zijn hoofd.

Zware mannenstappen naderden, tot boven op de boswal. Toen hoorde Freek zeggen: „Wat is dàt nou? Ik meende toch vast, dat ik iemand zag lopen hier. En ik heb toch geluid gehoord óók!” Luisterend stond de boswachter stil, speurend.

„Néé, nu hoor ik niets meer. Ik zie ook niets, zou ik mij vergist hebben? — Enfin, ik zal dit plekje toch in de gaten blijven houden, want ik heb zo’n idee, dat hier weleens ongewenste gasten komen.” Ademloos lag Freek.

Hij beefde.

Hij hoorde, dat de boswachter heen en weer liep, onverstaanbare woorden brommend.

O, en toen, aarzelend, verwijderden zich tòch de stappen. Hij ging weg, gelukkig, gelukkig, hij ging naar zijn huis.

Freek kon het bijna niet geloven. Lang bleef hij nog liggen in zijn schuilplaats. Maar toen begon er langzaam in zijn hart een blijdschap te lichten, een dankbare blijdschap, zo gróót!

Nelis de Kaper fietste door de Sparrenlaan. Vóór hem lag het bos, donker en vol geheimen. Het bos kènde Nelis wel, het had hem al zo vaak zien glippen op duistere avonden, langs stammen en greppels.

Nelis kwám! Vóór het helemaal duister was, wilde hij nog éven kijken naar de mooiste plekjes.

„De konijnen zouden me haast vergeten,” bromde hij. „En het begint hoog tijd te worden, om Bruin aan de nodige kerstboutjes te helpen. Ha-ha-ha, is-ie goed, of niet?”

Hoog door de lucht ruiste een vlucht wilde ganzen over. Hij keek er naar, met begerige ogen.

„Hè, als ik die eens snappen kon. Dat is nog wat anders dan die grijze langoren.”

Maar de ganzen wickten verder, onbereikbaar.

Toen kwam daar uit het bos een gedaante aanstrompelen. Een kleine, gebogen gedaante, met een zak op de rug. Een jongen was het, hij liep kreupel. Zijn éne been scheen erg pijn te doen, want hij liep zo moeilijk. Hij tròk helemaal met dat been.

De jongen ging zitten, aan de kant van de laan. Even uitrusten op een boomstronk, de zak naast zich. Hij kreunde van de pijn, wreef met zijn zakdoek over het voorhoofd. Maar dan stond hij op en gejaagd strompelde hij weer verder.

„Wat zullen we nou hebben?” bromde Nelis, „wat moet die jongen hier bij avond? Daar moet ik meer van weten.”

Toen hij vlak bij hem was, stapte Nelis af, zette zijn fiets tegen een boom.

De jongen leek te schrikken van de man voor hem. Angstig keek hij om zich heen. Hij wankelde.

„Hei vriend, kom eens hier jij!” gebod Nelis.

Toen kwam de jongen, bevend.

Nelis keek hem eens goed aan.

„Nee maar, wat zie jij er uit,” riep hij verwonderd. „Je gezicht zit vol bloed. Wat is er gebeurd? Heb je gevochten?”

En opeens — de jongen opmerkzamer aanziende: „Ik kèn jou! Jij zat in de kapperswinkel bij Van Santen! Als jij die aardige, kleine metselaar niet bent, dan is mijn naam niet Nelis de Kaper. Vertel eens op, jongen, wat hebben ze met jou gedaan? Of ben je soms bang voor me? Je trilt als een juffershondje.”

Plots was er een grote bezorgdheid in Nelis' ruwe stem. Hij merkte wel, dat de jongen er slecht aan toe was.

„Heb je erge pijn? Hebben ze je zó geknoeid?”

Hij legde zijn hand op Freeks schouder, steunde hem naar de berm van de Sparrenlaan.

„Ga es zitten hier, kameraad! Ja, leg die zak maar naast je neer. Zó, zit je goed? Leun maar tegen die boom. En vertel alles nu maar eens aan Nelis.”

Toen, daar in de duistere laan, met zijn hoofd vlak bij Nelis, snikte Freek het uit. Al zijn onrust, zijn pijn en ellende.

Hij snikte het uit, voor een ruige stroper, een verachte in het dorp. Want hij was nu zelf éven slecht, éven oneerlijk, éven veracht.

Nelis luisterde. Hij liet hem helemaal uitpraten. Over zijn verlangen naar de nieuwe schaatsen. Over het plan om te gaan stropen, bedacht in de kapperswinkel. Over het gevangen konijn en de angst toen de boswachter naderde. Hoe hij weggevlucht was, in wilde haast, en was blijven haken met zijn been in de strik, die hij zelf uitgehangen had. Hoe hij neersmakte en zich bezeerde. Hoe hij weggekropen was in een greppel, vol angst voor ontdekking.

„Jochie toch, jochie toch,” mompelde Nelis, „wie had dát van jou gedacht!”

Hij knipte zijn zaklantaarn aan.

„Laat mij eens zien, hoe je er afgekomen bent.”

Toen zag hij de wond aan zijn voorhoofd, de blauwe plek op zijn knie, de diepe, rode striem bij zijn enkel. Hij schudde het hoofd, keek de jongen ernstig aan.

„Zo zo, jij hebt dus tòch voor luistervink gespeeld. Jij wou nèt zo zijn, als ik ben. Als ik het niet dacht.”

Een gedachte flitste hem door het hoofd.

„Ik — ik heb de jongen het hoofd op hol gebracht. Hij meende, dat alles waar was, wat ik zei. Ze geloven het allemaal, dat ik zo'n heerlijk vrijbuitersleven heb. Hij moest eens weten, hoe ànders het is, hoe arm en rusteloos.”

Hij greep de jongen bij de schouder. Boog zich tot hem over. Met schorre stem beet hij hem toe:

„Jij láát dit verder, hè! Jij gaat nóóit meer stropen hè, nóóit meer! Verståán?! Wou jij jezelf ongelukkig maken, manneke? Wou jij... wou jij de gevangenis indraaien, net als Nelis de Kaper?

Wou jij, dat de mensen je nawijzen in het dorp? Dat ze later fluisteren over je duister verleden? Zoals ze van mij doen? — Wou jij dat? Ik waarschuw je, dat ik jou hier niet meer zie, verstà je dat goéd?”

Freek — met grote, bange ogen keek hij de stroper aan. „Ja Nelis ik... eh... ik doe het ècht niet meer, nóóit meer,” stotterde hij.

„'t Is je geraden ook. Ik zal jou in de gaten houden, kleine metseelaar! En sta nu op, ik zal je achter op de fiets naar huis brengen.”

Freek schonkelde overeind.

Maar Nelis drukte hem weer terug. „Nee, ga nog even zitten, ik moet je iets vertellen. Iets, dat jij wel mag weten, versta je?

Jij hebt een goede vader en een lieve moeder, die véél van je houden, is 't niet?”

Verward keek Freek de stroper aan. Hij begreep die plotselinge vraag niet. Wat bedoelde Nelis hiermee? Zou hij hem misschien... misschien willen uithoren en dan vals verraden?

Er gloorde wantrouwen in zijn blik, toen hij zachtjes ja zei.

„Juist,” vervolgde Nelis, „jongen, wees daar heel dankbaar voor.

Ik was vroeger ook zo'n kleine onbedachtzame springer als jij.

Ik had een moeder, jongen, zoals er weinig zijn op de wereld.

Zij werkte vaak tot diep in de avond, voor mij. Zij stráálde van liefde. Zij leerde mij de verhalen uit de Bijbel, en ieder jaar, als het Kerstfeest werd, vertelde zij mij het geboorteverhaal en zongen wij de mooie Kerstliederen. Wij samen, want vader was dood. Dat is al heel lang geleden. Ik besepte toen nog niet, hoe gelukkig wij waren. Nu is moeder óók al jaren dood. Nu hoor ik geen Bijbelverhalen meer en zing ik geen Kerstliederen op het feest. Nu is dat alles uit, voorgoed uit. Nu ben ik verwilderd tot een ruige stroper, waar iedere agent op loert. O, als mijn moeder dat eens geweten had, jongen, wat zou het haar hart pijn doen. Gelukkig, het goede mens is bij de Heer. Haar kan niets meer deren, zelfs niet het slechte leven van haar zoon Nelis. Zo is het met mij gegaan, jongen, hoor je dat goed? Pas op, dat het jou niet nèt zo gaat. Want jij lijkt mij daar te goed voor, te éerlijk nog. Dat wou ik je zeggen, voor jij het Kerstfeest gaat vieren! Kom nu maar gauw op de fiets, ze zullen thuis niet weten waar je blijft! En vergeet je zak niet mee te nemen!”

Hij lag in zijn bed, Freek Bink.

Nu was alle onrust weg uit zijn hart. Want vader en moeder wisten alles. Hij had zijn schuld beleden.

De boosheid in vaders stem, de droefheid in moeders oog, toen zij van zijn stroperij hoorden, was nu verzacht tot een mild vergeven. Hij wist het, dat hij hun liefde tòch behouden had. Dat door hun liefde zijn leven verdiept was en verrijkt.

Er was nu een heerlijke rust in hem, een warme blijdschap om wat zij hem onverdiend tòch schonken. En de Heer wist alles.

Vóór hij in zijn bed stapte, had hij ook zijn knieën gebogen voor de hemelse Vader. Had hij zijn schuldbesef en berouw voorgelegd aan Gods alwetend oor. Had hij de rijkdom gevoeld der goddelijke schuldvergeving.

Toen was de last van het kwaad van hem afgegleden. Toen pas was alles helemáál goed.

Door het dakraam, hoog boven hem in de ijle lucht, flonkerde helder een ster.

Wenkend, als een vriendelijk licht.

Toen Nelis de Kaper hem had afgezet op de stoep, had hij gezegd: „Nou kan je het verder wel alleen, hè kameraad. Nee, laat je vader

mij maar niet zien. Dat is beter, hij is een veel te fatsoenlijk man om met mij om te gaan. Enne. . . en vergeet het verhaal niet, ajuus!”

Toen was Nelis in het duister verdwenen, terug naar zijn eigen eenzame huisje.

Freek glimlachte.

Veel te fatsoenlijk? Later op de avond was vader tòch naar Nelis toegegaan. Om hem te bedanken.

Vader had nog meer met Nelis besproken. Wat dat precies was, wist Freek niet.

Maar één ding wist hij wel: Nelis zou dit jaar weer Kerstfeest vieren. Bij hèn thuis. Daar had vader voor gezorgd.

Moeder had het hem verteld, toen ze straks nog even boven kwam kijken.

Nelis de Kaper, wie had dat gedacht, bij hèn Kerstfeest vieren! O, nu begreep hij het ten volle. Niemand, die de zonde koestert kan het Licht verdragen. Het heilige, reine Licht, dat opging in Bethlehem.

Want het duister der zonde is de grootste vijand van het Licht der genade.

Het Kind in de kribbe kwam juist om de donkere zondewereld te doorschijnen, te reinigen.

Toen klonk daar opeens een ànder lied in hem:

't Licht dezer wereld is reddend verschenen,
't Woord, dat voor d'eeuwen bij God was, werd vlees.
Christus komt mensen met God weer verénen,
Zondaars verlossen van oordeel en vrees.
Hemelen, wilt uw gezangen ons lenen,
't Licht dezer wereld is reddend verschenen.

Rijk glansde dit Licht in Freeks gelukkige hart.